

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1934 kl. 10 f. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1 i anledning av väckt motion angående avskaffande av alla tullar, acciser, tvångsregleringar och dylikt, som fördyra småböndernas och arbetarnas behovsartiklar.

I en inom andra kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 485, hava herrar *Hagberg* i Luleå och *Brädefors* föreslagit, att riksdagen i skrivelse till regeringen begär utredning och förslag om avskaffandet av alla tullar, acciser, tvångsregleringar och dylikt, som fördyra småböndernas och arbetarnas behovsartiklar.

Enligt motionen torde såsom motionärernas närmaste önskemål få anses:

1. Omedelbart avskrivande av alla små- och medelbönders, alla småarrendatorers, alla egnahemsägares obetalda skatter.
2. Fullständig skattebefrielse för småbrukare och småarrendatorer. Skatte-
lindring för mellanbönderna.
3. Förbud mot alla exekutiva auktioner och utmätningar för ränte- och hypoteksskulder för småbönder, egnahemsägare och hypoteksanstalter.
4. Avskaffandet av alla tullar, som fördyra de arbetande böndernas nödvändighetsartiklar.
5. Avskaffandet av inmalningstvång och mjölkskatt samt alla liknande bestämmelser, som fördyra livsmedlen.
6. Omedelbart understöd i form av kontanthjälp åt småbönder, som vid sidan av sitt jordbruk tvingats att arbeta hos bolag och andra företag för att bärga sig men nu äro arbetslösa.
7. Upprättandet av en statsfond för medel åt småbönder och fattiga arrendatorer till utsäde, kreatursfoder, konstgödsel, redskap o. s. v., utan återbetalningsskyldighet.
8. Statlig ålders-, olycksfalls- och invaliditetsförsäkring för alla småbönder och arrendatorer.
9. Arrendeavgifternas strykande för småarrendatorer och torpare. Besittanderätt utan ersättning garanteras.

Därjämte antydes i motionen, att, sedan dessa önskemål blivit uppfyllda, nästa steg i utvecklingen skulle bli »konfiskering av godsägarnas, storböndernas, bolagens och kyrkans skogar och jord med samtliga inventarier och deras övergång i de arbetande massornas händer, som genom sin regering genomför en kostnadsfri fördelning av dessa konfiskerade egendomar till jordfattiga bönder, småarrendatorer och lantarbetare.»

Utskottet. Bland ovan angivna punkter återfinnas i visst fall, nämligen i p. 8, önskemål, som redan delvis uppfyllts. I andra fall åter hava motionärerna underlåtit att närmare angiva innebörden av vissa för bedömandet av kravens omfattning väsentliga begrepp, såsom t. ex. skillnaden mellan små, stora och mellanbönder. De hava ej heller tagit någon hänsyn till de olika ekonomiska förhållanden, som olika slags jordbrukare kunna befinna sig uti trots lika egendomsstorlek.

Motionärernas krav äro i allmänhet så formulerade, att de synas mindre avse att inom ramen för den nuvarande samhällsordningen råda bot för existerande missförhållanden utan fastmera åsyfta en radikal och plötslig omvandling därav med frångående av den lugna utvecklingen av det bestående demokratiska samhällsskicket.

Utskottet, som anser sig sakna möjlighet att ingå i närmare granskning av de olika punkterna i motionen, hemställer under återopande av det ovan anförda,

att andra kammaren måtte avslå ifrågavarande motion nr 485.

Stockholm den 13 februari 1934.

På utskottets vägnar:

ERNST ÅQVIST.

Närvarande: herrar Thorell, Svensson i Landskrona*, Pettersson i Dahl, Johansson i Silingeborg, Arnemark*, Hansson i Örebro, Åqvist, Hansson i Hönö*, Niklasson och Persson i Undersvik*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
